

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

golshanak.fatahian@regeringskansliet.se

Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagningen (SOU 2021:7)

Ert diarienummer Ju2021/00355

Betänkandet behandlar huvudsakligen frågor som inte berör domstolarnas verksamhet eller på något sätt kan bli föremål för rättslig prövning. Förvaltningsrätten har tagit del av innehållet i dessa delar och lämnar förslagen utan erinran.

När det gäller den föreslagna bestämmelsen om befogenheter för röstmottagare att avvisa en person från röstmottagningsstället (8 kap. 4/5 §§ vallagen, behandlad i avsnitt 6.6.3 i betänkandet) vill förvaltningsrätten dock starkt avstyrka att förslaget genomförs, åtminstone i sin nuvarande utformning. Bestämmelsen kan mycket väl tolkas som att den ger röstmottagarna en uttrycklig befogenhet att avvisa en person från röstmottagningsstället, eventuellt med användning av fysiskt tvång eller våld. Utredningen säger ju också själv på ett ställe (s. 65) att begreppet avvisa ”oavsett vad man lägger i begreppet” innefattar något slag av tvång, ibland fysiskt ibland inte. Därefter vidtar ett, enligt förvaltningsrättens uppfattning allt annat än övertygande, resonemang som landar i slutsatsen att befogenheten att avvisa personer inte sträcker sig längre än en befogenhet att uppmana dem att lämna platsen respektive att ringa till polisen. Bestämmelsen skulle därför bara utgöra ett förtydligande av vad som (naturligtvis) redan gäller.

Enligt förvaltningsrättens uppfattning är det inte möjligt ens för en erfaren jurist att begripa vad utredningen egentligen avser med den föreslagna bestämmelsen. De motivuttalanden som finns förefaller ha som ambition att tillgodose flera motstridiga uppfattningar samtidigt. Den juridiskt oskolade röstmottagare som uppfattar att bestämmelsen ger hen befogenheter att tillgripa fysiskt våld mot den som inte lyssnar på tillsägelser i vallokalen kommer förmodligen att anses ha haft visst fog för sin uppfattning. Om en sådan bestämmelse ska införas bör den

utformas så att den tydligt ger uttryck för vilka befogenheter den ger röstmottagarna.

Detta svar har beslutats av lagmannen Björn Johansson, rådmännen Karin Granholm och Patrik Södergren (föredragande), adjungerade rådet Phillip Eldon samt förvaltningsrättsfiskalerna Amanda Hugosson och Saga Henriksdotter.